

RiksSår

Välkomna!

Digital fika med tema Smärta kl 13-14

Föreläsare; Maria Boström

Registerhållare för RiksSår

Vårdförlopp och vårdprogram

Smärta

Nedsatt livskvalitet

- * 20% av den vuxna befolkningen tros lida av medelsvår till svår smärta

Det gör mer ont nu än i förra veckan, detta kommer inte läka!

Nu när det gör ont, finns det en ökad risk för amputation?

Vad betyder detta, att det gör ont? Vad händer nu?

RiksSår

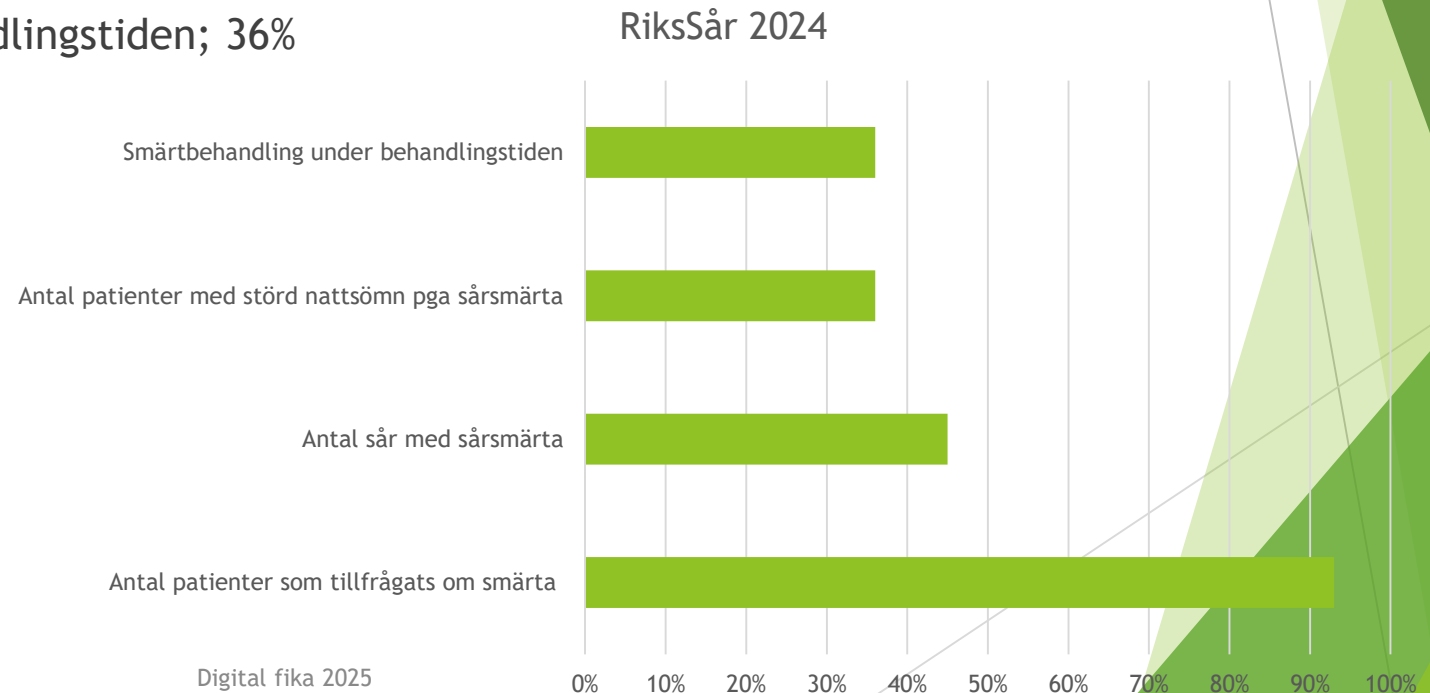

- ▶ Första registreringen; * Har patienten sårsmärta på grund av såret?
Ja/Nej/ingen uppgift.
- * Om ja, ange VAS. (Om patienten inte kan ange VAS fylls detta i).
- * Störd nattsömn på grund av såret? Ja/nej/ingen uppgift.
- ▶ Andra registreringen; Har patienten fått smärtbehandling på grund av såret?
Ja/nej.
- ▶ Patientrapport; [smärta-patientrapporterat-mått-240828.pdf](#)

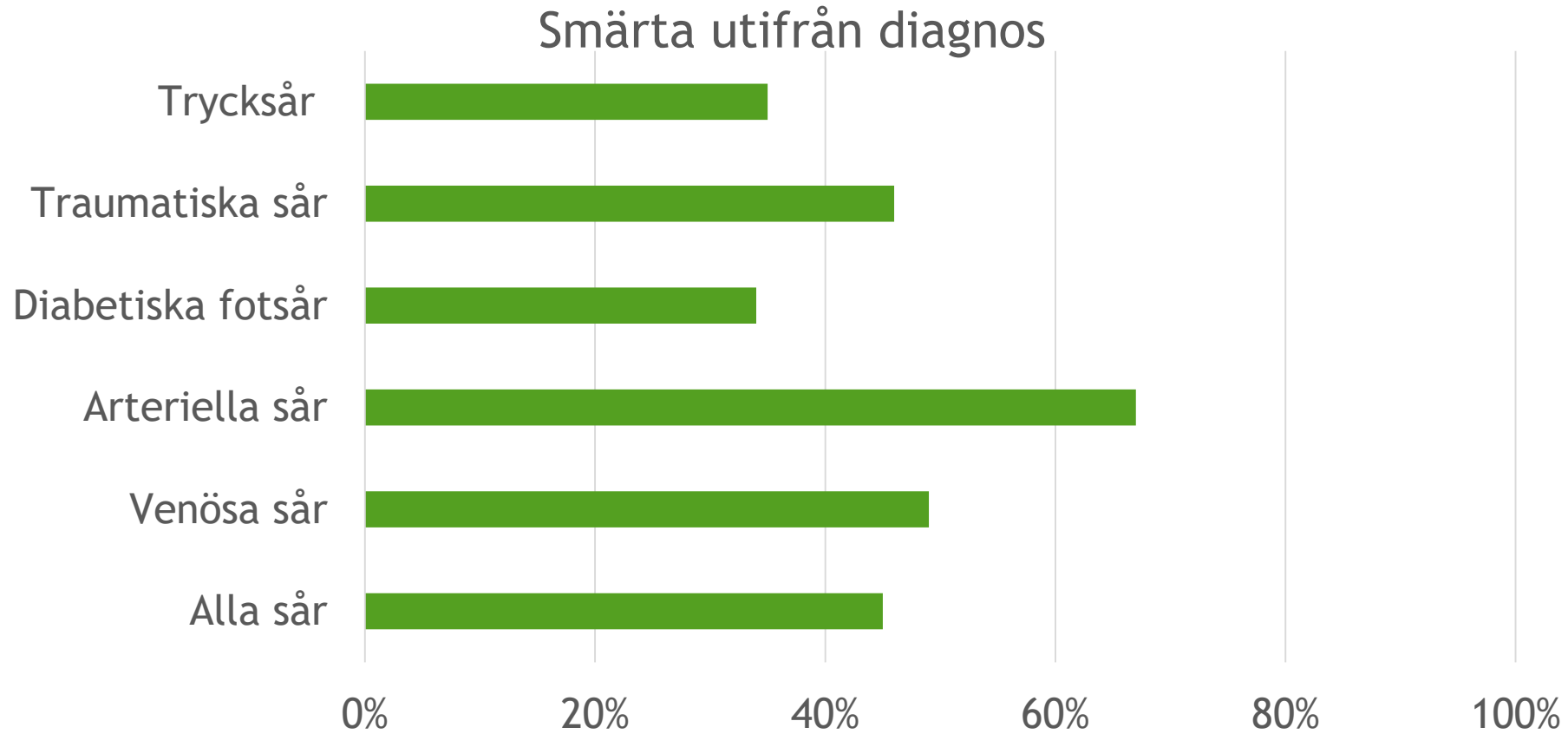
RiksSår 2024

► Rapport ”Pågående Patienter”

- Totalt antal sår i Riket just nu; 1610
- Antal sår där patienten tillfrågats om sårsmärta; 92%
- Antal sår med sårsmärta; 43%
- Smärta VAS/NRS (median); 5
- Störd nattsömn på grund av sårsmärta; 48%
- Smärtbehandling under behandlingstiden; 36%

Smärta utifrån diagnoser

Hur påverkar smärta sårets läkning?

Normal artär

Vasokonstriktion

Vasodilatation

Det här är ingenting i jämförelse med min ryggsmärta!

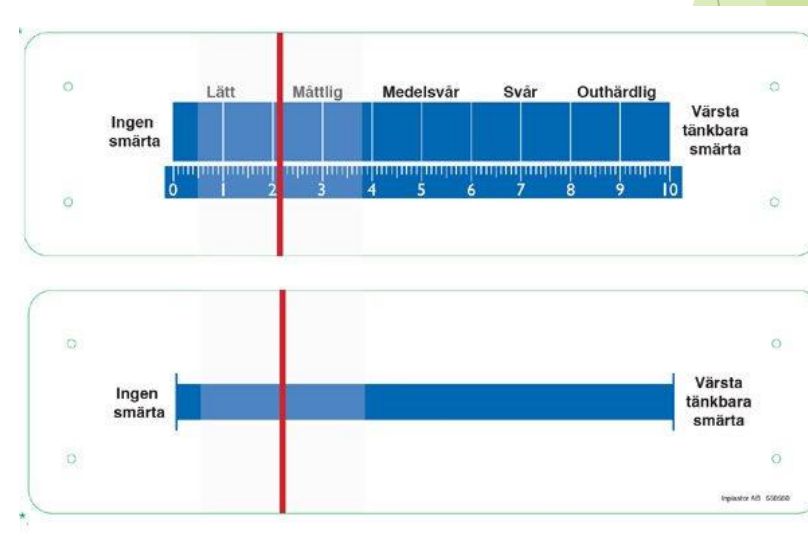
Du får inte använda de där vassa verktygen, det gör för ont!

”Stöd till dig med svårläkta sår”
[svårläkta-sår-stöd-och-behandling.pdf](#)

Bild hämtad 20250219 från
Dreamstime.com

Smärtanalys och smärtskattning

- ▶ Sårsmärta?
- ▶ Lokalisation: Var gör det ont? Utstrålning?
- ▶ Tidsperspektiv: När gör det ont? Dygnsvariation? Duration? Hur ofta?
- ▶ Påverkan på vardagen? Störd nattsömn?
- ▶ Något som lindrar smärtan? Påverkas smärtan av rörelse och läge?
- ▶ Smärtans karaktär: Molande, krampande, bultande, skärande, tryckande, brännande, ilande, stickande?
- ▶ Smärta vid sårbehandlingen? (avlägsnande av förband, vid eller efter debridering)
- ▶ Smärtskattning - Visuell Analog skala (VAS)

Smärtbehandling

- Hänsyn till andra sjukdomar/läkemedel
- Kontinuerlig el intermittent
- Adekvat dos
- Läkemedelsform/typ
- Biverkningar

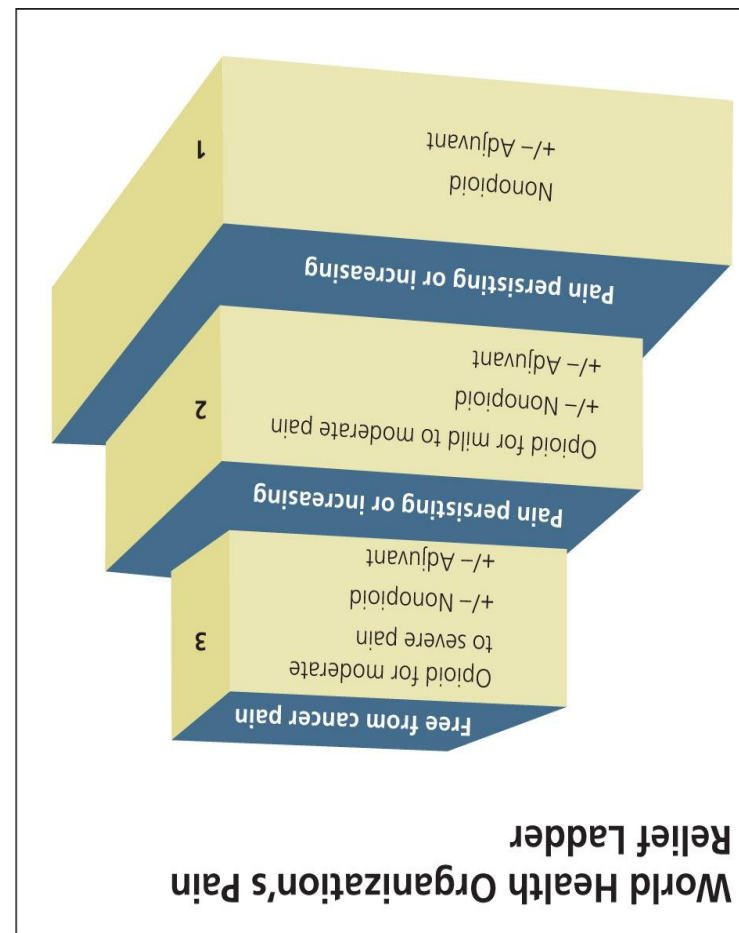
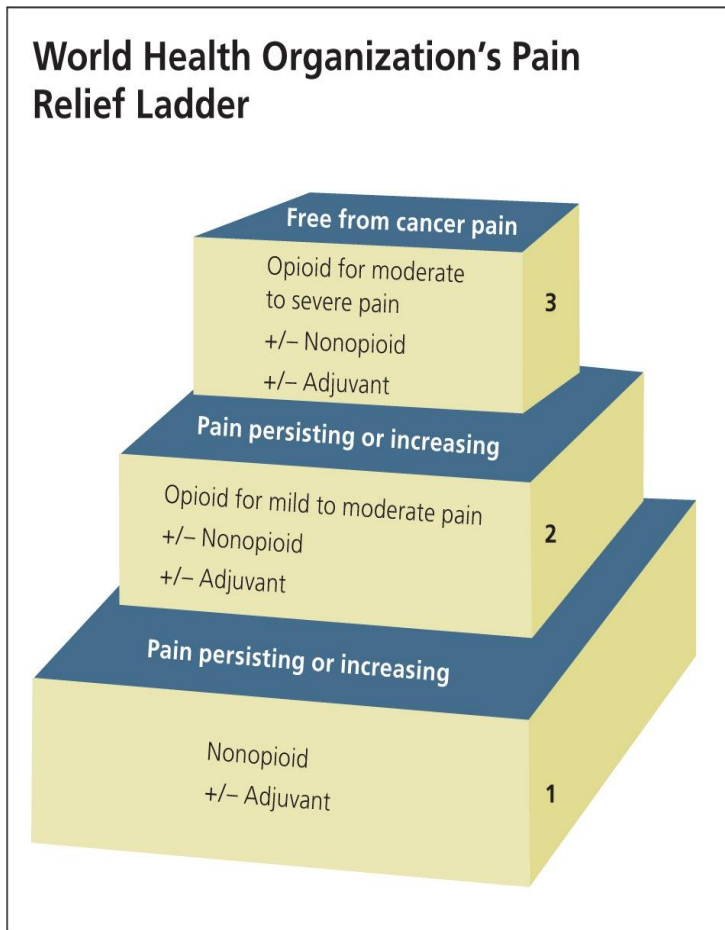
Lokal smärtbehandling

1. Xylocainsalva 5 %, Xylocaingel 2 % eller Xylocain kutan spray 100mg/ml
2. Lidokain-/Prilokainkräm (Tapin, Emla)
3. Morfingel 1 mg/ml

Systemisk smärtbehandling

- a) Nociceptiv smärta
 1. Paracetamol
 2. Opioider
- b) Neuropatisk smärta
 1. Antiepileptika eller tricykliska antidepressiva

WHO:s smärtrappa

Praktiska tips

- ▶ Om förbandet fastnat - finns sårspollösning som löser koagler bättre än vanligt kranvatten.
- ▶ Använd kroppstempererat vatten
- ▶ Värm vätskor till kroppstemperatur
- ▶ Applicera bedövningsgel med förfuktade kompresser eller filmförband
- ▶ Applicera bedövningsgel efter sårrengöring
- ▶ Ocklusiva förband

Pinch graft

Utvärdera!

Vårdförlopp Smärta - långvarig hos vuxna

- ▶ Smärta, långvarig - 1177 för vårdpersonal

